

, zo heb ik u lief.

, ZO

heb
ik
u lief.

alle gedichten
tot nu toe

alfred
schaffer

2021
De Bezige Bij
Amsterdam

Deze uitgave is mede tot stand gekomen met steun van
Schrijversvereniging 'De Bezige Bij'.

Zijn opkomst in de voorstad (2000)

Copyright © 2021 Alfred Schaffer
Boekverzorging Michaël Snitker
, *zo heb ik u lief.* is gezet in de Monument Grotesk (Dinamo Typefaces)
De tekeningen bij *Definities en hallucinaties* zijn gemaakt door Judith Veldhoen
Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort
ISBN 978 94 031 4121 3 NUR 306

debezigebij.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

De roeping

Hij houdt de snel afnemende afstand
tussen hem en de bal nauwkeurig in het oog.
Vlak voor het doel is hij nu.

Zijn eerste aanname is voortreffelijk.
Het publiek veert op.
Zijn oren suizen.
De zon verdwijnt achter het grootste stadion ter wereld.

Hij heeft niet veel bewegingen nodig,
de bal is zijn voet. Als hij opkijkt ziet hij geen
afzonderlijke gezichten.

Kom nader

Kies nu een gedachte

**Bericht gaat dat de stad drastisch veranderde.
Toeristen maken gretig gebruik van de nieuwe faciliteiten
en flaneren over het stadsplein in avondkledij
met op de achtergrond de prachtig gerestaureerde fontein.**

**De beroemde struisvogelboerderijen bleven intact.
Er zijn monumenten opgericht waar men,
als er tijd is, bloemen legt of uitrust
onder een voorbijsnellende hemel.
De struisvogeleieren worden tegenwoordig beschilderd
met figuren uit buitenlandse handboeken.**

**Elke ochtend dringen de struisvogels massaal tegen de hekken
wanneer de eerste mensen uit de buitenwijken,
op weg naar de stad in het zuiden,
zonder een spoor van argwaan komen aangewandeld.**

Openingsscène

Tijd om af te sluiten: daar zijn ze al,
vaders, moeders, zonen, dochters.
Tussen hun gesprekken van de dag en hun weersgesteldheden
vermoeden zij mijn voetafdrukken.
Hele generaties hebben mij zien rennen tot bij deze grot,
hele generaties hebben mijn minuscule wandtekeningen betast.
Langs de woeste lijnen van het water
leggen zij behendig hun vermoeidheid af.

Rond lunchtijd begaven zij zich naar hotels
en sportparken, dromden samen rond lange tafels:
'Er is al zoveel tijd verstreken,
straks is niemand meer te achterhalen — zover is het nog niet.
Iedereen aanwezig mag op het groepsportret.'
Nu pas zie ik hoeveel mensen er zijn,
hoeveel uiterlijkheden,
zoveel wegwijzers naar andere mensen, in discussies verwickeld,
door een stad zwervend, hardop lachend.
Speelden zij 's ochtends bij het ontwaken
naakt als jonge mannen en vrouwen?

De rotsen zijn glad, men klimt hoger en hoger — hier
zijn zij nog nooit geweest.
De zeewind slaat in hun haren. Ik blijf onvindbaar.
'Dat was vroeger wel anders.'
Draaien zij zich haastig om en glijden, slippend over de stenen,
terug het land in, ver weg van dit onduidelijke water,
langs landerijen, paarden,
richting een station,
hun armen uitstrekking naar iemand.

De rechter vraagt hulp

'En laat de veroordeelde duidelijk spreken.'
Hij legt zijn papieren weg.
'Wij moeten zijn gedachten kunnen lezen.'

Hij staat op en loopt door de zaal van marmer
waar het ochtend werd en avond werd.
Hij verliest ruimte.
Ik wil maar niet verdwijnen.

'Loopt de band? Op andere dagen
ben ik een zeer eenvoudig man.
Jij bent geduldig, jij weet waarvan ik praat.'
Waarna wij bevrozen als in een vreemd begin.

Hoogtevrees is weer helemaal in de mode.
Tijd voor de volgende minuut.

Gezichtsbedrog

Het regent.

Een man van aanzien stapt een overvolle tram binnen.
De stad beslaat.

Vraag juist deze man naar zijn indrukken
en hij zal zeggen:

‘Vandaag ben ik in een grote stad
waar men feestinkopen doet.

Het is zo lang geleden dat ik hier was.

Ik zoek een vriend op. Een zeer goede vriend.

Ooit sloeg hij, in een andere stad, hard
met zijn vuist op de bar

en huilde.

Zelf probeer ik altijd elk nieuw gezicht

dat ik ontmoet te onthouden — waarschijnlijk

kom ik niet erg vastberaden over

maar ik vermoed dat men mij niet herkent.’

Later loopt hij langs de sluitende winkels
terwijl hij alles weer vergeet.

De trein terug naar huis gaat zo snel
dat het lijkt of hij achteruit rijdt.

En de winnaar is

Plotseling is het uren later.

Na een diepe slaap.

De laatste prijs wordt uitgereikt,
alles is naar wens verlopen.

Hier en daar was de uitslag verrassend.

Zijn dankwoord volgt.

‘Geen moment was ik bezorgd of bang
dat mijn prestatie zou mislukken.’

Dan herkent hij enkele personen
in de overvolle zaal en ziet hij mij,

schrikt,

stormt de kamer binnen, smeekt om aandacht
en slaat op de vlucht, verder en verder —

alle stoplichten zijn buiten werking.

Pas bij de haven keert zijn rust terug,

blijkt het een prachtige avond

en klinkt een daverend applaus.

‘Het is allemaal theater.’

De kamer is gevuld met televisielicht.

‘Acteren is geloven.’

Ergens klotsen vissersbootjes tegen aanlegsteigers
en is het publiek wakker, enthousiast,
ligt het languit op de grond.

Het jaar van het misverstand

Die dag werd ik, als laatste, opgewacht in de rokerige zaal.
Bezweete hoofden.
Uiterste concentratie.

Met kracht stootte ik de zaal deur open,
ging wijdbeens voor hen staan.
Vragen werden niet gesteld.

Ik sprak:
'Wij bevinden ons al geruime tijd precies in het hart
van deze eeuw.

Ondertussen droogt mijn wijsheid op.
Ga, nu dat nog kan, heelhuids heen.
Maar verdwijn geen moment uit mijn zicht.'

Schiepen mijn woorden een band?
Wij hadden immers al gewonnen.
En waar begon ik, zo laat nog, een oorlog?

De vergadering

Hierna zit de professor achter zijn bureau.
Zijn grote handen rusten op het tafelblad,
op de hoek een stapel briefkaarten
met verschillende afbeeldingen van de stad
waar hij zich bevindt.

Om de paar minuten
pakt hij een kaart van de stapel
en kijkt geruime tijd naar de afbeelding op de voorkant.
Paraplu's haasten zich door de straat.

Zij moeten bereid zijn tot het uiterste te gaan

Voor deze gelegenheid hebben zij
een berghut uitgekozen die alleen bereikbaar is
via een glibberig en uitgesleten pad langs een ravijn.

Ze spreken af elkaar lang genoeg aan het woord te laten
en elkaar niet in de rede te vallen
zonder eerst een hand op te steken.

Als een van de twee een woord niet verstaat
schiet de ander in de lach en zal het woord met grote letters
op een stuk papier schrijven dat hij omhooghoudt
opdat de ander het woord uit zijn hoofd kan leren.

Eerder die dag begon het hevig te sneeuwen.
Ze leggen hun dromen uit wanneer
zij daar behoefte aan hebben.

De onweerlegbare liefde van de architect

Voor de president bouw ik een huis
waarvoor mijn vrouw de kleuren kiest.
Ik heb niets meer te verliezen.

Het huis staat aan een straat met lichtjes
die slingert door het land van mijn gezin
en dat van de president.

Aan het eind van deze straat komt een arena.
Daar zal onze president met toegeknepen ogen
naar wedstrijden kijken die spannend blijven
tot aan de laatste minuut.

De dochter van de generaal

Tegen de pers

Dit volk was met hem verbannen
maar nu zijn wij teruggekeerd:
hij is niet gevallen.

Jullie kennen onze gebruiken niet.
Kijk liever naar de militaire escortes,
tot in de lucht, de vele genodigden op het vliegveld,
de versierde straten en de met vlaggetjes zwaaiende,
hulende menigte,
tot in de sloppenwijken.

Tegen het ziekenhuispersoneel

Hij mag onder geen beding worden gestoord.
Breng hem verse koffie, zonder melk,
geef hem genoeg warme dekens
en houd ramen en deuren gesloten.

Het is nu rustig buiten.
Wij zullen elke schade aan dit gebouw vergoeden.

Wees blij dat jullie iets kunnen doen
voor hem.

Tegen het volk

Hij verscheen bijna nooit in het openbaar maar nu
zal hij jullie uitgebreid toezwaaien vanuit de bergen
en naar jullie lachen op jullie televisieschermen
want jullie zijn een vredelievend volk.

Op het vliegveld maakten wij een familiefoto
die jullie in jullie prachtige huizen mogen hangen.

Hij heeft jullie nooit verlaten.
Hij is kerngezond.

Tegen de generaal

Ik kon het niet helpen dat ik zo keek
toen ik na lange tijd jouw staalblauwe ogen weer zag.
Ik zal je geen ingewikkelde vragen stellen,

ik weet dat je onschendbaar bent.
Wij zijn altijd op je blijven wachten.

Jij bent niets veranderd
en ook wij bleven wie wij waren.

Laatste kennismaking met de leider

'Buiten wordt het steeds onrustiger.'
Bevestig dit. Richt je direct tot mij
wanneer je bang mocht worden.
Verwacht geen beweging in de verte.

Onophoudelijk lopen mensen
door mij heen. Ze zijn haastig en gigantisch.
Wees niet teleurgesteld. Ik slaap.
Hun lichamen brengen niets teweeg.

En blijf. Zoals in de omslachtige manier
waarop men mij weerlegt.

Als in een verbod: we kennen hem,
we weten niet meer waar hij is.

Het feest

Tapijten van licht schieten door de grote zaal
nabij het vliegveld. Dansende, geurloze lichamen
bevrozen beeld na beeld.

Iedereen is vol verwachting.
Niemand praat.
Alleen deze zaal bestaat nog.

Buiten wordt het al najaar. Zelfs op dit uur
is het een komen en gaan van vliegtuigen.
In de dampende zaal valt men langzaam uit elkaar.

Albert Einstein op het strand — Santa Barbara, Calif., 1930

Weken zocht hij naar de meest geschikte plek.
Hij vraagt de fotograaf hem zeer zorgvuldig te observeren
alvorens aan het werk te gaan.
Ook nu heeft hij denkruimte nodig.

Tot een uur terug twijfelde hij nog
over deze locatie en wat te dragen:
hoed of geen hoed.

Zijn vader was een fanatiek zeiler.

Hij ziet de vele voetafdrukken in het zand
niet — zelf heeft hij op dit ogenblik twee zonen.
Dringende zaken spoken door zijn hoofd.

Als een dromer wil hij vereeuwigd worden.

Overwerk

Liefste,

hoe gaat het daar aan de andere kant van de stad.
Hier is het niet te harden
en mijn oude kwaal speelt weer op.

Ik hoorde dat je vanavond wat later komt,
de planten heb ik water gegeven.
Het verkeer lijkt wel uitgestorven.
Ik zal zorgen dat het eten op tafel staat.

Verder kijk ik naar de opgebroken straat,
kijk naar de planten, overal zand
en losse tegels,
en ik denk aan de mogelijkheden
die er nog over zijn vandaag.

Je bent vanochtend iets vergeten —

nee, ik vergis me.